

I. Czytanie ze zrozumieniem

Co wniósł Méliès do kinematografii? Wymyślił reżyserię. Pierwszy skierował obiektyw nie ku scenkom rodzinnym czy ulicznym, ale ku specjalnie odegranym opowiadankom z fabułą. Zaczął intrygować akcją dramatyczną. Wielki Méliès! Nie miał żadnych wzorów (...) i z niczego stworzył spektakl filmowy, nie zniżając się do dwóch najprostszych rozwiązań: filmowania teatru i dorabiania żywych obrazów do głośniejszych książek, na czym cynicznie i głupio żerować będą tysiące rywali.

Czy nakręcił 500 filmów, czy 4000 - jak chcą niektórzy jego biografowie - wszystkie one dadzą się sprowadzić do jednego z trzech gatunków. Głównym z nich jest feeria. Jeśli w umyśle przeciętnego widza słowo „kino” kojarzy się do dziś z dziwem, trickiem, złudzeniem, to wiele w tym zasługi Mélièsa. Kiedy zaczynał dopiero swą działalność i, jak operatorzy Lumière`ów, filmował ruch pojazdów na Place de l`Opera, aparat zaciął mu się na chwilę, skutkiem czego na ekranie omnibus zamienił się nagle w... karawan, który przez czas zatrzymania kamery zajął miejsce omnibusu. Dyrektor teatru dziwów nie mógł przeoczyć tego faktu. Już w pierwszej swej feerii *Zniknięcie damy* wyzyskał ten trick: kobieta zniknęła z pola widzenia w momencie zatrzymania aparatu, zostawało po niej puste miejsce. Ten i inne tricki Méliès wyzyskał do filmów, w których co chwila ktoś tajemniczo znika, znów się pojawia i przemienia w jakieś straszdyło (*Kopciuszek*, *400 diabelskich żartów* (...) itd.).

Drugim meliesowskim gatunkiem były aktualności. Nie przypominały one jednak reportaży operatorów firmy Lumière z koronacji Mikołaja II, gdyż były jeszcze jednym trickiem iluzjonisty. *Sprawę Dreyfusa*, *Epizody z wojny w Grecji*, *Koronację Edwarda VII* odtwarzano w atelier przy pomocy poprzebieranych aktorów. Taki inscenizowany reportaż przypominał raczej filmy fabularne, jakimi były i pozostałe meliesowskie gatunki.

Trzeci wreszcie gatunek to fantastyka naukowa. Trickami uciekał Méliès zawsze od niewolniczego kopiowania rzeczywistości. Tricki prowadziły go od krótkotrwałego zdumienia widza przemianą kobiety w kwiat do budowania osobnego, fantastycznego świata, uwierzytelnianego zwykle przez jakiś wynalazek. Ta dziedzina twórczości, która już wówczas zyskała mu przydomek „filmowego Juliusza Verne`a”, przyniosła Mélièsowi największą sławę.

Jerzy Płażewski, *Historia filmu dla każdego*. Wydawnictwa Artystyczne i Filmowe. Warszawa 1977, s.14-15

1. W zamieszczonym tekście czytamy o:

☐ A) gatunkach filmowych Mélièsa	☐ B) zastosowaniu tricków filmowych
☐ C) wynalezieniu kinematografu	☐ D) rozwoju filmu

2. Méliès zapisał się w historii filmu jako twórca:

☐ A) adaptacji filmowych	☐ B) filmu dokumentalnego
☐ C) filmu reżyserowanego	☐ D) biografii filmowej

3. Tricki Mélièsa często polegały na:

☐ A) przemianie postaci w inną	☐ B) zmianie nastroju akcji
☐ C) wprowadzeniu scen zbiorowych	☐ D) niespodziewanym znikaniu postaci

4. Przycitany tekst wskazuje, że pierwsze tricki były skutkiem:

☐ A) przypadku	☐ B) awarii technicznej sprzętu
☐ C) zaciekawienia Mélièsa iluzją	☐ D) zaplanowanych działań Mélièsa

5. Reportaże Mélièsa różniły się od sztuki jego poprzedników (braci Lumière) tym, że:

☐ A) były tworzone spontanicznie	☐ B) wiernie obrazowały zdarzenie
☐ C) ich fabuła była wyreżyserowana	☐ D) autentyczne postacie grali aktorzy

6. Mélièsa nazwano „filmowym Juliuszem Verne” ze względu na:

☐ A) talent reżyserki	☐ B) zamiłowanie do fantastyki
☐ C) znakomite operowanie kamerą	☐ D) odwoływanie się do osiągnięć naukowych

II. Nauka o języku:

7. Zdanie *Może powinniśmy zawiadomić rodzinę o naszym przyjeździe?* - zawiera:

☐ A) 1 spójnik	☐ B) 1 partykułę	☐ C) 1 przyimek	☐ D) 1 zaimek

8. Zaimek znajduje się w zdaniu:

☐ A) Podaj mi tamte gałązki.	☐ B) Cały czas stał za drzwiami.
☐ C) Poszli tą drogą.	☐ D) Zabiorą koce albo śpiwory.

9. Nieosobową formę ma czasownik w zdaniu:

- A) Nie potrzebowano naszej pomocy. B) Nie padło żadne słowo.
 C) Stłukłszy szklankę, trochę się zmartwiła. D) Widząc ich, pomachała ręką.

10. Imiesłów przymiotnikowy znajduje się w zdaniu:

- A) Zabrawszy rzeczy, wyszła z domu. B) Nie zauważył biegnących dzieci.
 C) Spodobał się jej pomalowany obrazek. D) Zabrało jej to dużo czasu.

11. Prawidłowo napiszemy:

- A) przeze mnie B) wzamian C) po prostu D) zanadto

12. Prawidłowo jest zbudowane zdanie:

- A) Zamykając drzwi, dobiegł go jakiś szept. B) Siedząc w poczekalni, czytała gazetę.
 C) Idąc drogą, kopał kamienie. D) Rozmawiając z nauczycielem, bolała go głowa.

13. Zdaniem bezpodmiotowym jest wypowiedzenie:

- A) Prosi się o niepalenie. B) Przyszłście za późno.
 C) Nie pozwolono nam tam wejść. D) Całą noc grzmiały pioruny.

III. Literatura i sztuka

14. W wojnie trojańskiej po stronie wojsk achajskich walczył:

- A) Priam B) Agamemnon C) Parys D) Nestor

15. O jabłko niezgody spierały się boginie:

- A) Hera B) Demeter C) Afrodyta D) Atena

16. W poematach Homera czytamy o Odyseuszu, że:

- A) zabił Hektora B) zaprojektował konia trojańskiego
 C) był mężem Penelopy D) wspierała go bogini Atena

17. Epos jest gatunkiem epickim, w którym:

- A) zawarta jest inwokacja B) następują częste zwroty akcji
 C) przedstawione są przełomowe wydarzenia D) styl jest wzniosły i patetyczny

18. Donkiszoteria to postawa, którą cechuje:

- A) działanie ze szlachetnych pobudek B) marzycielstwo i romantyzm
 C) działanie rzeczowe i konkretne D) samotna walka ze złem

19. Szekspir wniósł do dramatu:

- A) zasadę decorum B) język różnych warstw społecznych
 C) jedność miejsca i czasu D) sceny zbiorowe

20. Akcje Małego Sabotażu, przedstawione w książce pt. „Kamienie na szaniec”, polegały na:

- A) zrywaniu niemieckich flag B) gazowaniu kin
 C) organizowaniu ucieczek z getta D) rysowaniu na murach symbolu Polski Walczącej

21. „Wiem, że nic nie wiem” to słowa:

- A) Platona B) Arystotelesa C) Sokratesa D) Heraklita z Efezu

22. W epoce starożytnej kształtowały się cywilizacje:

- A) Mezopotamii B) Persji C) Egiptu D) Grecji

23. Michał Anioł jest twórcą dzieła zatytułowanego:

- A) „Dawid” B) „Mona Lisa”
 C) „Madonna Sykstyńska” D) „Stworzenie Adama”

24. Jan Gutenberg jest znany jako:

- A) reżyser filmowy B) wynalazca druku C) rzeźbiarz D) archeolog

25. W stylu gotyckim zbudowano:

- A) pałac w Wilanowie B) zamek krzyżacki w Malborku
 C) katedrę Notre Dame w Paryżu D) krakowskie Sukiennice

26. Planem filmowym, skupiającym uwagę widza, jest:

- A) detal B) panorama C) półzbliżenie D) sekwencja